

Mi dolje potpisani čelnici primorskih opština, polazeći od principa Zakona o potvrđivanju **Evropske povelje o lokalnoj samoupravi** („Sl.list CG – Međunarodni ugovori“ br. 5/08), kojom je opisano

da će **javne poslove prvenstveno obavljati oni organi vlasti koji su najbliži građanima**, te da bi, prilikom prenošenja poslova drugom organu vlasti, trebalo uzeti u obzir obim i prirodu posla i zahtjeve u pogledu efikasnosti i ekonomičnost (član 2 stav 2),

da će u **slučajevima prenošenja ovlašćenja** sa centralnih ili regionalnih na lokalne vlasti, **lokalnim vlastima**, u što je moguće većoj mjeri, **biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo sprovođenje lokalnim uslovima** (član 2 stav 2),

polazeći od člana 22 **Ustava Crne Gore** kojim se **jemči pravo na lokalnu samoupravu**, te polazeći od **Memoranduma o saradnji** između Ministarstva javne uprave, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, Ministarstva saobraćaja, 25 jedinica lokalne samouprave u Crnoj Gori i Zajednice opština Crne Gore od 13. decembra 2024. godine, koji je potpisan sa ciljem da se formalizuje postojeća saradnja i postave osnove za buduće partnerstvo u **skladu sa principom decentralizacije i subsidijarnosti**,

podnosimo sledeću

INICIJATIVU **za izmjene i dopune Zakona o morskome dobru,** **Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i** **Zakona o lukama**

Morskom obalom, kao najvrednijim dijelom crnogorske teritorije, sve do 1992. godine upravljale su opštine. Nakon 1992. godine ovi poslovi se u cjelosti centralizuju osnivanjem Javnog preduzeća Morsko dobro koje u ime države preuzima nadležnost za upravljanje morskom obalom. Počev od avgusta 2013. godine javno preduzeće ostvaruje svoje funkcije suprotno Zakonu o privrednim društvima, ali i Zakonu o unapređenju poslovnog ambijenta („Sl.list CG“, broj 40/10) čijim je stupanjem na snagu prestao da važi Zakon o javnim preduzećima i kojim je utvrđen prelazni rok od tri godine za reorganizaciju javnih preduzeća u privredna društva. U slučaju Javnog preduzeća Morsko dobro ta zakonska obaveza do danas nije sprovedena, što dovodi u pitanje pravnu valjanost svih njegovih odluka koje su donesene po isteku navedenog roka.

Načinom na koji su sada definisana ovlašćenja JP Morsko dobro kao i obuhvatom zone morskog dobra povređuje se pravo na lokalnu samoupravu koje je Ustavom Crne Gore zajemčeno kao pravo građana i organa lokalne samouprave da uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Prvenstveni razlog podnošenja ove Inicijative je potreba decentralizacije upravljanja morskom obalom koja će omogućiti da se određeni poslovi upravljanja zakonom prenesu lokalnim samoupravama.

Dodatni razlog sadržan je u potrebi da se JP Morsko dobro uskladi, odnosno reorganizuje u zakonom propisani oblik poslovanja te da se u ovoj oblasti obezbijedi primjena člana 7 Zakona o potvrđivanju protokola o integralnom upravljanju priobalnim područjem

Sredozemlja („Sl.list CG-Međunarodni ugovori“, br. 16/11) u smislu obaveze institucionalne koordinacije između nacionalnih i lokalnih vlasti, ali ne nužno i centralizacije poslova upravljanja priobalnim područjem, kako je to regulisano važećim zakonom.

Osim navedenog, većim učešćem lokalnih samouprava u upravljanju morskim dobrom doprinijeće se bržem razvoju opština, jednoobraznom estetskom i funkcionalnom uređenju tog prostora i obezbijediti poštovanje principa ravnopravnosti i jednakosti privrednih subjekata koji ga koriste pod različitim uslovima u odnosu na uslove koje propisuje opština van njegovih granica, što bi se moglo prevazići odgovarajućim zoniranjem i utvrđivanjem nadležnosti opština za donošenje programa privremenih objekata i za područje morskog dobra.

Posebno ukazujemo na činjenicu da se posljednjih godina svega 1/3 prihoda po osnovu upravljanja morskom obalom reinvestira u infrastrukturu opština južnog regiona u kojoj su ti prihodi i ostvareni (izgradnja inženjerskih objekata komunalne infrastrukture, održavanje hortikulture, održavanje čistoće i dr.). Tačnije, od **24.025.136,03€** koje je JP Morsko dobro ostvarilo za period 2020-2023, u navedene namjene investirano je svega **8.159.843,89€**.

Imajući u vidu dobru praksu Hrvatske, Albanije i Italije koje su poslove redovnog upravljanja morskim dobrom već povjerile opštinama, u prilogu dostavljamo tekstove:

1. Tekst Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o morskom dobru (Prilog 1);
2. Tekst Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (Prilog 2a)/Amandmana na tekst Predloga zakona o izgradnji objekata (Prilog 2b) i
3. Tekst Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lukama (Prilog 3).

U Podgorici, 16. decembra 2024. god.

Opština Bar
Predsjednik,

Opština Budva
Potpredsjednik,

Opština Kotor
Predsjednik SO,

Opština Tivat
Predsjednik,

Opština Ulcinj
Predsjednik,

Opština Herceg Novi
Predsjednik,

